

ZEMES IZMANTOŠANAS SEKTORS - EKONOMIKAS IZAUGSME & VALSTS DROŠĪBA

Uldis Ameriks, SIA "Laflora" valdes priekšsēdētājs

*Latvijas Mežu sertifikācijas padomes 10. starptautiskā konference
"Ilgtspēja un resursi zemes pārvaldībā: sadarbība krīzes un pārmaiņu laikā".
2025. gada 30. oktobris*

Kaigu industriālais parks kā zemes izmantošanas paraugs drošība kontekstā, īpaši attiecībā uz kritiskajām ražošanas jomām - aktuāls jautājums, kas saistās ar valsts drošības politiku, ekonomisko noturību un telpiskās plānošanas stratēģiju.

ZEMES IZMANTOŠANAS ASPEKTS

KAIGU INDUSTRIĀLAIS PARKS IR PIEMĒRS SABALANSĒTAI TERITORIJAS IZMANTOŠANAI, KUR:

- ieguves teritorija tiek pārveidota par lauksaimniecības zemi vai tālākai industriālai izmantošanai;
- tiek ievēroti vides un drošības nosacījumi.
- tiek plānots ilgtermiņa infrastruktūras attīstības modelis, kas atbilst gan ekonomikas, gan nacionālās drošības vajadzībām.

GALVENIE ZEMES IZMANTOŠANAS PRINCIPI

- Telpiskā plānošana – skaidri noteiktas industriālās zonas un aizsargjoslas.
- Pieejamība – droša loģistikas pieeja kritiskām piegādēm (enerģija, transports).
- Rezervju teritorijas – iespējama paplašināšana krīzes gadījumos (ražošanas pārorientēšana, materiālu uzglabāšana).

ZEMES IZMANTOŠANAS ASPEKTS

DROŠĪBAS ASPEKTS INDUSTRIĀLAJĀ PLĀNOŠANĀ NOZĪMĒ:

- ✔ kritisko ražošanas nozaru (enerģētika, pārtikas pārstrāde, ķīmija, farmācija, metālapstrāde, elektronika u.c.) lokalizāciju drošās, kontrolējamās teritorijās;
- ✔ divējāda lietojuma infrastruktūru - spēja atbalstīt gan civilajām, gan aizsardzības vajadzībām nozīmīgas funkcijas;
- ✔ noturību pret apdraudējumiem (sabotāža, energoapgādes traucējumi, loģistikas krīzes).

KAIGU INDUSTRIĀLAIS PARKS – KONTEKSTS

Kaigu industriālais parks (atrodas netālu no Jelgavas, Līvberzes pagastā) tiek attīstīts kā moderna, labi pieejama industriālā teritorija ar mērķi piesaistīt uzņēmumus ražošanas, loģistikas un tehnoloģiju jomās.

TĀ PRIEKŠROCĪBAS

- tuvums valsts galvenajiem transporta koridoriem (Rīga-Lietuva, VIA Baltica);
- pieejama infrastruktūra (elektrība, ūdens, ceļi, dzelzceļš tuvumā);
- iespējama savienojamība ar ostām un dzelzceļa tīklu; pašvaldības un valsts atbalsts uzņēmējdarbībai.

KAIGU PIEMĒRS DROŠĪBAS SKATĪJUMĀ

- ✔ Stratēģiski izvietots ārpus galvaspilsētas (samazina koncentrācijas riskus);
- ✔ Pieejams alternatīvajiem transporta maršrutiem (Rīga-Lietuva ass);
- ✔ Iespējams nodrošināt kritisko piegāžu un ražošanas nepārtrauktību krīzes laikā;
- ✔ Vieta piemērota nacionālās drošības nozaru uzņēmumu darbībai (piem., iekārtu ražošana, rezerves daļas, loģistika).

KRITISKĀS RAŽOŠANAS JOMAS

KĀ DROŠĪBAS KONTEKSTĀ DEFINĒT "KRITISKĀS" NOZARES:

- 🌿 Enerģētikas aprīkojums un rezerves komponentes;
- 🌿 Pārtikas pārstrāde un iepakojums;
- 🌿 Medicīnas un farmācijas ražošana;
- 🌿 Elektronikas un sakaru tehnoloģijas (dual-use);
- 🌿 Metālapstrāde un mehāniskās detaļas militārajai rūpniecībai.

! Kaigu parks var kalpot kā "pilotteritorija", kur šādas nozares attīstās kontrolētos apstākļos ar augstu drošības un infrastruktūras nodrošinājumu.

POLITIKAS & PLĀNOŠANAS NOZĪME

LAI ŠĀDU PARAUGU NOSTIPRINĀTU:

- teritorijas plānojumā jāiekļauj drošības kategorijas un ražošanas prioritātes;
- jāparedz enerģētiskā autonomija (rezerves ģeneratori, saules parki,
- koģenerācijas stacijas, uzglabāšanas sistēmas);
jāizstrādā sadarbība ar valsts aizsardzības struktūrām;
- jāiekļauj krīzes pārvaldības plāni (evakuācija, materiālu drošība, komunikācijas).

SECINĀJUMI

KAIGU INDUSTRIĀLAIS PARKS VAR TIKT UZSKATĪTS PAR ZEMES IZMANTOŠANAS UN DROŠĪBAS SABALANSĒŠANAS PARAUGU, JO:

- apvieno efektīvu industriālo attīstību ar valsts drošības interesēm;
- demonstrē, kā reģionālā attīstība var stiprināt nacionālo noturību;
- sniedz modeli citiem reģioniem – kā droši un ilgtspējīgi attīstīt industriālās
- teritorijas, kas vienlaikus kalpo gan ekonomikai, gan drošībai.

IETEIKUMI TĀLĀKAI VIRZĪBAI

- Pašvaldību līmenis ar teritoriālajiem plāniem un teritoriju apsaimniekošanu.
- Plānošanas dokumenti, viņu hierarhija un ievērtēšana dokumentos un izpilde noteiktos termiņos.
- Zaļā koridora princips visos procesos, izvērtējot nozīmīgumu un atdevi.
- Izvērtējot ES finansējuma iespējas, noteikt prioritārās teritorijas un pašvaldību lomu finansējuma piesaistē, kā arī investoru piesaistes kārtībā.